

mondomijn

leerlijnen
Kunstzinnige oriëntatie

Voorwoord

Mondomijn is een innovatieve, integrale samenwerking tussen Qliq primair onderwijs en Korein Kinderplein. Samen bieden we een eigentijdse vorm van onderwijs en kinderopvang. Ons uitgangspunt? De kinderen en hun behoeftes.

Hoe we dat doen?

Door ons onderwijs anders te organiseren. Het is onze ambitie om maatwerk te leveren voor ieder kind, zodat hij of zij zich optimaal kan ontwikkelen. De doelstellingen van de leer- en de ontwikkelingslijnen vormen de basis van ons onderwijs. Voor ieder kind maken we een individuele vertaling van deze doelstellingen zodat ze aansluit bij zijn of haar leerstijl, leertempo en talenten.

In dit boekje...

vindt u de leer-en ontwikkelingslijnen die de basis vormen om de individuele doelstellingen per kind vast te stellen. Elke leerlijn – Nederlands, Engels, Rekenen en Wiskunde, Oriëntatie op de wereld en jezelf, Kunstzinnige oriëntatie en Bewegingsonderwijs - is per leerjaar en per domein weergegeven. De domein-indeling is als volgt:

Domijn 1	0 tot 3 jaar
Domijn 2	3 tot 6 jaar
Domijn 3	6 tot 9 jaar
Domijn 4	9 tot 12 jaar

Wij wensen u veel plezier en inzicht in het gebruik van de leerlijnen!
Team Mondomijn

Joke Tillemans
Ontwikkelleider- directeur Mondomijn

Bedankt!

Graag bedanken we iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan dit document:

Kinderen en team Mondomijn
Qliq Primair Onderwijs
Korein Shared Services
Tule leerlijnen

Onze visie in vogelvlucht

- Leren vanuit de ontwikkelingslijnen, didactische leerlijnen en kerndoelen.
- Samen stellen wij hoge doelen.
- Leren vanuit het grote geheel naar het kleine deel. Van concreet naar abstract.
- Eerst inzichten, dan vaardigheden, vervolgens feitenkennis.
- Keuzevrijheid in leerstof, leertijd, leerstijl en leertempo.
- Veel ruimte om te bewegen; binnen en buiten.
- Keuze van werkplek: een (stille) alleen werkplek of een samen werkplek waar overlegd kan worden.
- Verschillende 'domijnen' voor bewegen, creatieve vakken en kernconcepten.
- Twee keer per dag een gezamenlijk evaluatiemoment met de mentorgroep.
- Een eigen 'kindontwikkelplan' met een persoonlijke weekplanning.
- Structuur door voorspelbaarheid (de rondgang en planbord) en routines (iedere dag dezelfde indeling).
- Veiligheid door duidelijke grondwaarden: hoe gaan wij met elkaar om?
- Begeleiding door meerdere medewerkers, met ieder een eigen expertise.
- Voorbereid op de maatschappij van de toekomst met veel aandacht voor talentontwikkeling, ICT en Engels vanaf groep 1.
- Samenwerking met ouders waarbij het kind centraal staat.

Inhoudsopgave

Kerndoel 54

beeldende vorming
muziek
taal en spel
beweging

Kerndoel 55

Kerndoel 56

leerlijn A	Algemene leerlijn
leerlijn B	Beeldende kunst als een aspect van cultureel erfgoed

6

8

12

16

18

20

24

26

30

Kunstzinnige oriëntatie

Kerdoel 54

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

- beeldende vorming
- muziek
- taal en spel
- beweging

Kunstzinnige oriëntatie

beeldende vorming

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 1 en 2	Groep 3 en 4
BETEKENISVOLLE ONDERWERPEN EN THEMA'S					
<ul style="list-style-type: none"> betekenisvolle onderwerpen voor beeldende werkstukken uit de directe belevings sfeer van de kinderen. Bijvoorbeeld: mensen, dieren, figuren uit verhalen, thuis, de natuur, feest, seizoenen, kleding, speelgoed, gebouwen, voertuigen, eten, gebruiksvoorwerpen, maskers 	als groep 1/2 + <ul style="list-style-type: none"> de onderwerpen uit groep 1 en 2 komen soms weer aan de orde, maar dan op een ander niveau ook wordt aandacht besteed aan: <ul style="list-style-type: none"> het verbeelden van de gerichte waarneming symbolen en logo's decoraties en versieren van details 	als groep 3/4 + <ul style="list-style-type: none"> de onderwerpen uit de vorige groepen komen weer aan de orde, maar de kinderen komen ook in aanraking met nieuwe elementen waar beelden een specifieke rol hebben: <ul style="list-style-type: none"> onderwerpen uit wereldoriëntatie als inspiratiebron voor beeldend werk beeldende kunst cultureel erfgoed hedendaagse beeldcultuur interieurs mode vormgegeven omgeving 	als groep 5/6 + <ul style="list-style-type: none"> De onderwerpen uit de vorige groepen komen weer opnieuw aan de orde, maar er zijn ook nieuwe beeldende thema's als: <ul style="list-style-type: none"> voorwerpen of voertuigen waarin beeldende vormgeving en techniek samenkomen decors, kostuums en affiches de inrichting van een tentoonstelling design en industriële vormgeving de stijl van een kunstenaar 		
BEELDASPECTEN komen binnen de context van betekenisvolle onderwerpen aan de orde					
Ruimte					
<ul style="list-style-type: none"> ruimtelijk bouwen (voor, achter, in, tussen, onder, boven, op, enz.) 	<ul style="list-style-type: none"> omsloten ruimte (potjes, tenten, huizen, kastelen) 	<ul style="list-style-type: none"> ruimte doorstekende vormen (constructies) ruimte inrichten (rekening houden met maat) 	<ul style="list-style-type: none"> relatie interieur - exterieur (binnenkant huis - buitenkant huis) 		
Ruimtesuggestie op het vlak					
<ul style="list-style-type: none"> plaatsing van figuren op het vlak 	<ul style="list-style-type: none"> grondlijn 	<ul style="list-style-type: none"> overlapping van objecten en figuren de plaats van objecten in het grondvlak grootteverschil van figuren en objecten (vooraan groot, achteraan klein) 	<ul style="list-style-type: none"> ruimtelijk bouwen (voor, achter, in, tussen, onder, boven, op, enz.) 		

Kunstzinnige oriëntatie

beeldende vorming

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 1 en 2	Groep 3 en 4
Kleur					
<ul style="list-style-type: none"> kleurnamen soorten kleuren (bonte, lichte, donkere) het mengen van kleuren 	<ul style="list-style-type: none"> kleurnuances en kleurcontrasten gevoelwaarde van kleuren (vrolijke, sombere, koele, warme) 	<ul style="list-style-type: none"> relatie tussen kleur en licht signaal- en camouflagekleuren kleurenfamilies 	<ul style="list-style-type: none"> betekenis van kleuren (symboliek, signaal) systematiek (kleurencirkel) kleur en sfeer 		
Vorm					
<ul style="list-style-type: none"> vormsoorten (rond, vierkant, driehoek, bol, enz.) vormkenmerken (spits, hoekig, lang, dun, groot, klein, enz.) lijn als contour 	<ul style="list-style-type: none"> vormsoorten (kubus, cilinder, piramide, kegel, enz.) lichaamsvormen van mensen en dieren ruimtelijk weergegeven lijnen als textuur, decoratie en arcering 	<ul style="list-style-type: none"> vormsoorten (open, gesloten, vorm, restvorm, enz.) lichaamsvormen van mensen en dieren in verhouding weergegeven lijnen om iets uit te drukken (geluid, beweging, explosie) 	<ul style="list-style-type: none"> vormsoorten (geometrische en organische vormen) karakteristieke houding van mensen en dieren lijnen om diepte aan te geven 		
Textuur					
<ul style="list-style-type: none"> verschillen in textuur (ruw, glad, zacht) 	<ul style="list-style-type: none"> texturen als afdruk 	<ul style="list-style-type: none"> texturen tekenen op het platte vlak in plastische materiaal textuur aanbrenge 	<ul style="list-style-type: none"> met textuur diepte aangeven op het platte vlak 		
Compositie					
<ul style="list-style-type: none"> groeperen op vorm, kleur, textuur 	<ul style="list-style-type: none"> ritme, herhaling van vormen 	<ul style="list-style-type: none"> motieven voor decoratie patronen (spiegelen, herhalen, roteren) 	<ul style="list-style-type: none"> opbouw, ordening, evenwicht en betekenis 		

Kunstzinnige oriëntatie

beeldende vorming

Domein 2		Domein 3		Domein 4			
Groep 1 en 2		Groep 3 en 4		Groep 5 en 6		Groep 7 en 8	
MATERIAAL / TECHNIEK							
de mogelijkheden van materiaal en techniek komen binnen de context van betekenisvolle onderwerpen aan de orde en hierbij is aandacht voor goed en veilig gebruik van materiaal en gereedschap							
Tekenen							
• tekenen met potlood, kleurpotlood, viltstift, waskrijt en bordkrijt		• tekenen met pen en Oost-Indische inkt		• tekenen met conté en houtskool • tekenprogramma's op de computer gebruiken		• tekenen met potlood en grafietstift van verschillende hardheid	
Schilderen							
• schilderen met vingerverf, plakkaatverf en gekleurde inkt		• beschilderen en versieren van werkstukken		• gebruik maken van het effect van verdunde en onverdunde verf		• gebruik maken van het effect van de kwast en penseelstreek	
Drukken							
• stempelen met aardappels, kurken en werken met sjablonen		• eenvoudige druktechnieken textiel- en kartondruk		• monoprint en sjabloondruk		• meerkleuren druk, lino- en zeefdruk op papier en op stof	
Collages maken							
• knippen, scheuren en plakken met verschillende soorten papier, waaronder zijdevloei en sitspapier		• collages van verschillende soorten papier, waaronder ook bedrukt papier		• collages van verschillende soorten papier, waaronder ook bedrukt papier		• in collages gebruik maken van verschillende materialen	
Werken met textiel							
• repen knippen van textiel • rijgen met naald en draad (rietjes en kralen)		• vormen knippen van textiel • weven, vlechten, omwikkelen en knopen met draden en stroken van textiel		• lapjes vastrijgen op een ondergrond		• (toneel)kleding maken en andere toegepaste vormgeving • appliceren, borduren en haken	

Kunstzinnige oriëntatie

beeldende vorming

Domein 2		Domein 3		Domein 4			
Groep 1 en 2		Groep 3 en 4		Groep 5 en 6		Groep 7 en 8	
Ruimtelijk construeren							
• werken met kosteloos materiaal • bouwen met blokken • werken met constructiemateriaal		• constructie- en verbindingstechnieken met papier en kosteloos materiaal (lijmen met gebruik van plakranden, inknippen en inschuiven, splitpennen en tape gebruiken) • bewegende objecten van constructiemateriaal		• snijden en ritsen van papier en karton • houtbewerking (spijkieren, zagen en schuren) • bouwen van maquettes		• verbinden van hout, metaal en kunststof (lijmen, schroeven, solderen) • constructies als scharnieren, schuiven en draaien	
Werken met plastisch materiaal							
• boetseren met plastische materialen, plasticine, natuursklei en brooddeeg • spelen met zand en water		• boetseren uit één stuk (lichaamsvormen van mens en dier, voorwerpen als potjes en vaasjes)		• textuur aanbrenge in klei • werken met platen en ringen van klei • werken met papier-maché		• met klei de karakteristieke houding van mensen en dieren aangeven door buiging van romp en ledematen	
Werken met digitale media							
• (digitale) foto's maken • op de computer werken met eenvoudige tekenprogramma's		• (digitale) foto's maken • op de computer werken met eenvoudige tekenprogramma's		• een gebeurtenis vastleggen met foto's of video		• een multimediapresentatie maken	

Kunsthinnige oriëntatie muziek

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8
BETEKENISVOLLE ONDERWERPEN EN THEMA'S					
<ul style="list-style-type: none"> • muzikale verkenning van onderwerpen uit de directe omgeving van de kleuters. Bijvoorbeeld: de omgeving (in de klas, in het huis), knuffels, beren, optocht, muziek in de straat, het weer, kabouters en reuzen, sprookjes, feesten, het verkeer, Sinterklaas en Kerst, dieren, seizoenen. Deze onderwerpen worden zingend, spelend, bewegend en luisterend verkend. 	<ul style="list-style-type: none"> • muzikale verkenning van onderwerpen uit de ruimere omgeving van de kinderen. Onderwerpen uit groep 1 en 2 komen soms weer aan de orde op een hoger niveau. Nieuwe onderwerpen zijn bijvoorbeeld: onze wijk of in het dorp, de fanfare, heksen en tovenaars, fantasie, dieren, op reis met de trein, avonturen, drummen. Deze onderwerpen worden zingend, spelend, bewegend, noterend en luisterend verkend. 	<ul style="list-style-type: none"> • muzikale verkenning van onderwerpen uit de veranderende belangstellingswereld van de kinderen. Onderwerpen uit de vorige groepen komen weer aan de orde, maar de kinderen ervaren veel nieuwe elementen waar muziek een specifieke rol vervult: verre landen, feesten, muziek uit verre landen, kleding, cowboys, kermis, ridders en jonkvrouwen, varen, insecten, ruzie, markt. Deze onderwerpen worden zingend, spelend, bewegend, noterend en luisterend verkend. 	<ul style="list-style-type: none"> • muziek is voor kinderen alom tegenwoordig. Via de media komen ze met veel verschillende soorten muziek in aanraking. Muziek op school sluit daarbij aan, maar geeft ook een verdieping in de muzikale beleving van de kinderen. Onderwerpen uit de lagere groepen komen vaak weer aan de orde, maar ook nieuwe muziekthema's als carnaval, de eind-musical, filmmuziek, ringtones, rap en liefde, oorlog en vrede, morgen en avond, verdriet, muziek op de computer, sms-en / ringtones, natuur en milieu, liefde. Deze onderwerpen worden zingend, spelend, bewegend, noterend en luisterend verkend. 	<ul style="list-style-type: none"> • muzikale verkenning van onderwerpen uit de directe omgeving van de kleuters. Bijvoorbeeld: de omgeving (in de klas, in het huis), knuffels, beren, optocht, muziek in de straat, het weer, kabouters en reuzen, sprookjes, feesten, het verkeer, Sinterklaas en Kerst, dieren, seizoenen. Deze onderwerpen worden zingend, spelend, bewegend en luisterend verkend. 	<ul style="list-style-type: none"> • muzikale verkenning van onderwerpen uit de ruimere omgeving van de kinderen. Onderwerpen uit groep 1 en 2 komen soms weer aan de orde op een hoger niveau. Nieuwe onderwerpen zijn bijvoorbeeld: onze wijk of in het dorp, de fanfare, heksen en tovenaars, fantasie, dieren, op reis met de trein, avonturen, drummen. Deze onderwerpen worden zingend, spelend, bewegend, noterend en luisterend verkend.
ZINGEN					
<ul style="list-style-type: none"> • eenstemmige, korte en ritmisch eenvoudige liedjes, verbonden met het thema of onderwerp • liedjes in het toongebied d' - b' • eenvoudige structuren met veel herhalingen in de tekst en de melodie 	<ul style="list-style-type: none"> • eenstemmige, korte en ritmisch eenvoudige liedjes, verbonden met het thema of onderwerp • liedjes in het toongebied c - c' • verschillende maatsorten • eenvoudige structuren met herhalingen en afwisselingen in de tekst en de melodie • gezongen met begeleiding van een 'meezing cd' • aandacht voor articulatie en zuiverheid 	<ul style="list-style-type: none"> • eenstemmige en meerstemmige liederen (canons), couplet-refrein liederen die verbonden worden met het thema of onderwerp • liedjes in het toongebied c' - d'' • afkomstig uit de eigen en andere culturen • ritmisch gecompliceerder en muzikaal uitdagender • complexere structuren met herhalingen, contrasten en variaties in tekst en melodie • gezongen met begeleiding van een 'meezing Cd' • aandacht voor articulatie en zuiverheid 	<ul style="list-style-type: none"> • eenstemmige en meerstemmige liederen (canons), couplet-refrein liederen, liederen die om een langere adem vragen en die verbonden worden met het thema of onderwerp • liedjes in het toongebied a - f'' • afkomstig uit de eigen maar ook uit andere culturen, taalgebieden en muzikale stijlen • ritmisch gecompliceerder en muzikaal uitdagender • langere, complexe structuren met herhalingen, contrasten en variaties in tekst en melodie • gezongen met begeleiding van een 'meezing Cd' • aandacht voor articulatie, dynamische verschillen, zuiverheid en voordracht 	<ul style="list-style-type: none"> • eenstemmige, korte en ritmisch eenvoudige liedjes, verbonden met het thema of onderwerp • liedjes in het toongebied d' - b' • eenvoudige structuren met veel herhalingen in de tekst en de melodie 	<ul style="list-style-type: none"> • eenstemmige, korte en ritmisch eenvoudige liedjes, verbonden met het thema of onderwerp • liedjes in het toongebied c - c' • verschillende maatsorten • eenvoudige structuren met herhalingen en afwisselingen in de tekst en de melodie • gezongen met begeleiding van een 'meezing cd' • aandacht voor articulatie en zuiverheid

Kunsthinnige oriëntatie muziek

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8
LUISTEREN					
<ul style="list-style-type: none"> • muziek afkomstig uit verschillende stijlperiodes en culturen • de muziek is eenduidig en duidelijk van karakter • de muziek is helder en eenvoudig van structuur 	<ul style="list-style-type: none"> • muziek, afkomstig uit verschillende stijlperiodes en culturen, in wisselende fragmenten (tot twee minuten), verbonden met het thema of onderwerp • de muziek is eenduidig en duidelijk van karakter • de muziek draagt meerdere betekenissen • de muziek is helder en eenvoudig van structuur • de muziek kent meerdere herhalingen en afwisselingen 	<ul style="list-style-type: none"> • muziek, afkomstig uit verschillende stijlperiodes en culturen, in korte maar ook langere fragmenten (twee á drie minuten), verbonden met het thema of onderwerp • de muziek kent meerdere betekenissen of ontwikkelingen • naast vormprincipes (herhaling, contrast en variatie) komen ook vormeenheden (motief, thema, muzikale zinnen) aan de orde 	<ul style="list-style-type: none"> • muziek, afkomstig uit verschillende stijlperiodes en culturen; in langere fragmenten (tot circa vier minuten), verbonden met het thema of onderwerp • de muziek draagt meerdere betekenissen en/of ontwikkelingen in zich • naast vormprincipes (herhaling, contrast en variatie) komen ook vormeenheden (motief, thema, muzikale zinnen) en compositievormen (zoals canon, rondo en variatievormen) aan de orde 	<ul style="list-style-type: none"> • muziek afkomstig uit verschillende stijlperiodes en culturen • de muziek is eenduidig en duidelijk van karakter • de muziek is helder en eenvoudig van structuur 	<ul style="list-style-type: none"> • muziek, afkomstig uit verschillende stijlperiodes en culturen, in wisselende fragmenten (tot twee minuten), verbonden met het thema of onderwerp • de muziek is eenduidig en duidelijk van karakter • de muziek draagt meerdere betekenissen • de muziek is helder en eenvoudig van structuur • de muziek kent meerdere herhalingen en afwisselingen
MUZIEK MAKEN					
<ul style="list-style-type: none"> • korte klankbeelden spelen van betekenisvolle situaties • de maat spelen bij liedjes • spelen van tegenstellingen: hard-zacht, hoog-laag, snel-langzaam • experimenteren met verschillende klankkleuren en bespeelmogelijkheden • korte speelstukjes maken met herhalingen 	<ul style="list-style-type: none"> • klankbeelden ontwerpen en spelen van betekenisvolle situaties met stiltemomenten • de maat en het ritme spelen bij liedjes • spelen van tegenstellingen: hard-zacht, hoog-laag, snel-langzaam • experimenteren met verschillende klankkleuren en bespeelmogelijkheden • speelstukjes met herhalingen en contrasten uitvoeren 	<ul style="list-style-type: none"> • klankbeelden ontwerpen en spelen van betekenisvolle situaties met stiltemomenten en een bepaalde ontwikkeling • de maat, het ritme en eenvoudige ritmische patronen spelen bij liedjes • spelen van tegenstellingen: hard-zacht, hoog-laag, snel-langzaam • experimenteren met verschillende klankkleuren en bespeelmogelijkheden die passen bij het instrument • speelstukjes ontwerpen en spelen met: <ul style="list-style-type: none"> ◦ vormprincipes (herhalingen, contrasten) ◦ vormeenheden (motieven, thema's, muzikale zinnen) ◦ vormtechnieken (echo, imitatie, ostinaat) 	<ul style="list-style-type: none"> • klankbeelden van betekenisvolle situaties met stiltemomenten, een bepaalde ontwikkeling en herhalingen • de maat, het ritme en eenvoudige ritmische patronen spelen bij liedjes ook als voorspel, naspel en begeleiding • spelen van tegenstellingen en overgangen: hard-zacht, hoog-laag, snel-langzaam • experimenteren met verschillende klankkleuren en bespeelmogelijkheden die passen bij het instrument • speelstukjes ontwerpen en spelen waarin centraal staan: <ul style="list-style-type: none"> ◦ vormprincipes (herhalingen, contrasten, variaties) ◦ vormeenheden (motieven, thema's, muzikale zinnen) ◦ vormtechnieken (echo, imitatie, ostinaat) 	<ul style="list-style-type: none"> • korte klankbeelden spelen van betekenisvolle situaties • de maat spelen bij liedjes • spelen van tegenstellingen: hard-zacht, hoog-laag, snel-langzaam • experimenteren met verschillende klankkleuren en bespeelmogelijkheden • korte speelstukjes maken met herhalingen 	<ul style="list-style-type: none"> • klankbeelden ontwerpen en spelen van betekenisvolle situaties met stiltemomenten • de maat en het ritme spelen bij liedjes • spelen van tegenstellingen: hard-zacht, hoog-laag, snel-langzaam • experimenteren met verschillende klankkleuren en bespeelmogelijkheden • speelstukjes met herhalingen en contrasten uitvoeren

Kunsthinnige oriëntatie muziek

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 1 en 2	Groep 3 en 4
			→ • eenvoudige grafisch of traditioneel genoteerde speelstukjes • begeleidingen maken bij rapteksten		
MUZIEK VASTLEGGEN					
<ul style="list-style-type: none"> • het onderwijs speelt zich altijd af binnen situaties die betekenis hebben voor de kinderen • de geluiden/klanken van verschillende klankbronnen (bijvoorbeeld klankstaaf, triangel, fluit) grafisch noteren en spelen 	<ul style="list-style-type: none"> • het onderwijs speelt zich altijd af binnen situaties die betekenis hebben voor de kinderen • de geluiden/klanken van verschillende klankbronnen (bijvoorbeeld klankstaaf, triangel, fluit) grafisch noteren en spelen • korte-lange, hoge-lage, harde-zachte geluiden grafisch vastleggen en spelen • grafisch vastleggen van herhalingen en contrasten • klankstukjes ontwerpen van circa een minuut 	<ul style="list-style-type: none"> • het onderwijs speelt zich altijd af binnen situaties die betekenis hebben voor de kinderen • grafisch vastleggen en spelen van korte-lange, hoge-lage, harde-zachte geluiden • klankstukjes ontwerpen waarin een bepaalde ontwikkeling plaats vindt van circa een minuut • kennismaken met de basisprincipes van traditionele notatie • spelen van eenvoudige ritmes met kwart, halve en hele noten 	<ul style="list-style-type: none"> • het onderwijs speelt zich altijd af binnen situaties die betekenis hebben voor de kinderen • grafisch vastleggen en spelen van korte-lange, hoge-lage, harde-zachte geluiden met hun verschillende overgangen en combinaties (bijvoorbeeld een lang, hoog, zacht geluid dat langzaam zachter wordt) • klankstukjes ontwerpen waarin een bepaalde ontwikkeling plaatsvindt van circa anderhalve minuut • kennismaken met de basisprincipes van de traditionele notatie (vijflijnige notenbalk, vorm van de noten, plaats van de noten, vioolsleutel, meerstemmigheid) • spelen van eenvoudige ritmes met kwart, halve en hele noten en de daarbij behorende rusten 		

Kunsthinnige oriëntatie muziek

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 1 en 2	Groep 3 en 4
BEWEGEN					
<ul style="list-style-type: none"> • bewegen bij - of naar aanleiding van (dans- en speel)liederen • met bewegingen uitbeelden van de muzikale aspecten van betekenisvolle situaties bij het luisteren naar muziek 	<ul style="list-style-type: none"> • bewegen bij - of naar aanleiding van (dans- en speel)liederen • met bewegingen uitbeelden van de muzikale aspecten van betekenisvolle situaties bij het luisteren naar muziek • met bewegingen de vorm van liederen of muziekfragmenten weergeven 	<ul style="list-style-type: none"> • bewegen bij - of naar aanleiding van (dans-)liederen • met bewegingen uitbeelden van de muzikale aspecten van betekenisvolle situaties bij het luisteren naar muziek • bewegen op: <ul style="list-style-type: none"> ◦ vormprincipes (herhalingen, contrasten) ◦ vormeenheden (motieven, thema's, muzikale zinnen) ◦ vormtechnieken (echo, imitatie, ostinaat) in liederen of muziekfragmenten 	<ul style="list-style-type: none"> • bewegen bij - of naar aanleiding van (dans-)liederen • met bewegingen uitbeelden van de muzikale aspecten van betekenisvolle situaties bij het luisteren naar muziek • bewegen op: <ul style="list-style-type: none"> ◦ vormprincipes (herhalingen, contrasten, variaties) ◦ vormeenheden (motieven, thema's, muzikale zinnen) ◦ vormtechnieken (echo, imitatie, ostinaat) in liederen of muziekfragmenten 		

Kunstzinnige oriëntatie

taal en spel

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 1 en 2	Groep 3 en 4
BETEKENISVOLLE ONDERWERPEN EN THEMA'S					
<ul style="list-style-type: none"> • betekenisvolle onderwerpen en thema's uit de verschillende leergebieden en de directe belevings sfeer van de kinderen. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ mensen en dieren ◦ seizoenen en het weer ◦ feest ◦ verhalen en sprookjes, prentenboeken en gedichtjes ◦ televisieprogramma's ◦ dagelijkse handelingen en specifieke locaties als winkel, dierentuin, paleis, enz. 	<ul style="list-style-type: none"> • de onderwerpen van groep 1 en 2 komen weer aan de orde, maar dan op een ander niveau • nieuwe onderwerpen/thema's zijn bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ beroepen, vervoermiddelen, op vakantie, circus ◦ op de foto, spelen met de vertelstoel, telefoneren, gebarentaal ◦ spelen vanuit voorwerpen of decor 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwerpen en thema's uit wereld-oriëntatie en kunst. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ sport, reizen, avonturen, vriendschap, andere landen, andere tijden ◦ media: de krant, tv programma's, reclame, journaal, internet ◦ kinderliteratuur en kinderpoëzie ◦ verschillende theaterstijlen in de eigen en andere culturen (zoals komedie, slapstick, cabaret, opera, poppen- en maskertheater, mime) 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwerpen en thema's uit vorige groepen worden uitgediept. • nieuwe onderwerpen zijn bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ gevoelens en beroemd zijn ◦ subcultuur, mode en kleding ◦ film en helden van het witte doek ◦ theater als kunstvorm en theatervormgeving ◦ de geschiedenis van het theater en thema's uit de klassieke oudheid en van Shakespeare 	<ul style="list-style-type: none"> • spel op basis van betekenisvolle eenvoudige situaties, rollen en verhalen met het accent op beweging • spelenderwijs kennismaken met: <ul style="list-style-type: none"> ◦ spel-elementen: wie, wat, waar ◦ rekening houden met elkaar in spel, aangestuurd door de leerkracht 	<ul style="list-style-type: none"> als groep 1/2 + <ul style="list-style-type: none"> • spel op basis van betekenisvolle eenvoudige situaties en verhalen. Met aandacht voor rolobbouw, beweging, houding, stem en taal • bewust hanteren van: <ul style="list-style-type: none"> ◦ spel-elementen: wie, wat, waar ◦ begin en einde van een scène ◦ samenspel: rekening houden met elkaar in spel
SPEL - ELEMENTEN					
<ul style="list-style-type: none"> als groep 1/2 + <ul style="list-style-type: none"> • spel op basis van betekenisvolle eenvoudige situaties en verhalen. Met aandacht voor rolobbouw, beweging, houding, stem en taal • bewust hanteren van: <ul style="list-style-type: none"> ◦ spel-elementen: wie, wat, waar, wanneer ◦ begin, midden, einde van een scène ◦ samenspel: inspelen en reageren op elkaar in spel 	<ul style="list-style-type: none"> als groep 3/4 + <ul style="list-style-type: none"> • spel op basis van betekenisvolle situaties en verhalen. Met aandacht voor rolobbouw: combinaties van beweging, houding, gebaar, emotie, stem, taal en mimiek • bewust hanteren van: <ul style="list-style-type: none"> ◦ spel-elementen: wie, wat, waar, wanneer ◦ begin, midden, einde van een scène ◦ samenspel: inspelen en reageren op elkaar in spel 	<ul style="list-style-type: none"> als groep 5/6 + <ul style="list-style-type: none"> • spel op basis van theatervoorstellingen. Met aandacht voor: verschillende rollen/rolobbouw, samenspel, regie en vormgeving met gebruik van kostuums, attributen, decor, licht en geluid • bewust hanteren van: <ul style="list-style-type: none"> ◦ spel-elementen: wie, wat, waar, waarom ◦ hoe (vormgeving) ◦ opbouw van een toneelstuk in scènes ◦ samenspel (rekening houden met meerdere rollen) ◦ regie (reageren op het spel van anderen) ◦ spelen voor publiek 			

Kunstzinnige oriëntatie

taal en spel

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 1 en 2	Groep 3 en 4
SPELVORMEN					
<ul style="list-style-type: none"> • in combinatie met spel-elementen, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ rollenspel ◦ (vertel)pantomime ◦ tableau vivant ◦ teacher in role ◦ spel met materialen ◦ associatiespel, klankspel en zintuigspelletjes ◦ toneelspel 	<ul style="list-style-type: none"> als groep 1/2 + <ul style="list-style-type: none"> • in combinatie met spel-elementen, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ pantomime/tableau vivant ◦ spiegelspel ◦ dialoogspel ◦ improvisatiespel ◦ afsprekspel ◦ poppen- en schimmenspel ◦ toneelspel 	<ul style="list-style-type: none"> als groep 3/4 + <ul style="list-style-type: none"> • in combinatie met spel-elementen, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ inspringspel ◦ hoorspel ◦ toneelspel 	<ul style="list-style-type: none"> als groep 5/6 + <ul style="list-style-type: none"> • in combinatie met spel-elementen, bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> ◦ voordracht ◦ toneelspel 		

Kunstzinnige oriëntatie beweging

Domein 2		Domein 3		Domein 4			
Groep 1 en 2		Groep 3 en 4		Groep 5 en 6		Groep 7 en 8	
BETEKENISVOLLE ONDERWERPEN EN THEMA'S							
<ul style="list-style-type: none"> • betekenisvolle onderwerpen en thema's uit de verschillende leergebieden en de directe belevings sfeer van de kinderen. Bijvoorbeeld: je eigen lijf, mensen, dieren, seizoenen, het weer, water, de zee, speelgoed, feest, sprookjes en verhalen, gedichten, prentenboeken, materiaal als inspiratiebron. De actuele belangstelling van kinderen voor specifieke spelletjes, tv programma's, enzovoort 		<ul style="list-style-type: none"> • de onderwerpen van groep 1 en 2 komen weer aan de orde, maar dan op een ander niveau • nieuwe onderwerpen/thema 's zijn bijvoorbeeld: beroepen, vervoermiddelen, op vakantie, verhalen, gedichten, liedteksten, oude dansspelletjes 		<ul style="list-style-type: none"> • onderwerpen en thema's uit wereld-oriëntatie en kunst. Bijvoorbeeld: het menselijk lichaam, zintuigen, sport, reizen, machines, de krant, tijd, geschiedenis, kinderliteratuur, poëzie, verschillende dansstijlen uit heden, verleden en andere culturen, dans als beroep en danstheater 		<ul style="list-style-type: none"> • onderwerpen en thema's uit vorige groepen worden uitgediept. • Nieuwe onderwerpen zijn bijvoorbeeld: danstrends, subcultuur, gevoelens, mode, kleding, dans als kunstvorm, dans en theatervormgeving, muziekstijlen in relatie tot dans, de geschiedenis van dans 	
GEBRUIK VAN DANSELEMENTEN							
<ul style="list-style-type: none"> • gebruik van de danselementen tijd, kracht, ruimte en bewegingskwaliteiten in dansexpressie en kinderdans: <ul style="list-style-type: none"> ◦ je verplaatsen in de ruimte ◦ dansen op de plaats ◦ dansen met het hele lichaam ◦ dansen met afzonderlijke lichaamsdelen ◦ dansen op verschillende soorten muziek ◦ dansen en zingen ◦ dansen als groep ieder voor zich ◦ dansen in tweetallen ◦ dansen in verschillende opstellingen (bijvoorbeeld kring, rij, slinger) 		<p>als groep 1/2 +</p> <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van de danselementen tijd, kracht, ruimte en bewegingskwaliteiten in dansexpressie en kinderdans: <ul style="list-style-type: none"> ◦ variatie in manieren van je verplaatsen in de ruimte ◦ tegenstellingen tussen dansen en stil staan ◦ in lagen dansen (hoog/laag) ◦ in verschillende richtingen dansen ◦ verschillende vloerpatronen dansen ◦ dansen in tweetallen en kleine groepjes ◦ samen een kleine eigen dans maken 		<p>als groep 3/4 +</p> <ul style="list-style-type: none"> • bewust gebruik van de danselementen tijd, kracht, ruimte en bewegingskwaliteiten in dansexpressie en kinderdans: <ul style="list-style-type: none"> ◦ experimenteren met geïsoleerde en totaalbewegingen ◦ experimenteren met tegenstellingen in tijd ruimte en kracht ◦ experimenteren met bewegingskwaliteiten ◦ tijdens het bewegen van laag veranderen (van hoog naar laag) ◦ evenwicht en balans houden ◦ dansen met bestaande en zelfbedachte passen ◦ samen een kleine dans ontwerpen en presenteren in tweetallen of groepjes 		<p>als groep 5/6 +</p> <ul style="list-style-type: none"> • bewust gebruik van de danselementen tijd, kracht, ruimte en bewegingskwaliteiten in dansexpressie en kinderdans: <ul style="list-style-type: none"> ◦ leiden en volgen in tweetallen/groepjes ◦ gelijktijdig dezelfde bewegingen dansen ◦ dans opbouwen: begin, kern en einde ◦ aandacht voor vormgevingselementen ◦ passen en dansfiguren ontdekken, imiteren, herhalen ◦ bestaande dansen gebruiken als inspiratiebron voor eigen dans ◦ samen een eigen dansvoorstelling ontwerpen en presenteren 	

Kunstzinnige oriëntatie

Kerdoel 55

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

Kunstzinnige oriëntatie

Domein 2		Domein 3		Domein 4			
Groep 1 en 2		Groep 3 en 4		Groep 5 en 6		Groep 7 en 8	
REFLECTEREN							
<ul style="list-style-type: none"> kijken/luisteren naar en praten over eigen werk en dat van hun groeps-genootjes 		als groep 1/2 + <ul style="list-style-type: none"> kijken/luisteren naar en praten over eigen werk en dat van hun groepsgenoten met aandacht voor verschillen in ontwerp, vormgeving en presentatie 		als groep 3/4 + <ul style="list-style-type: none"> bespreking van de plannen: wat ga je maken en hoe ga je dat maken? bespreking van het eigen product en werkproces en dat van groepsgenoten bespreking van eigen werk in relatie tot dat van kunstenaars respect en waardering tonen voor het werk en de zienswijze van anderen 		als groep 5/6 + <ul style="list-style-type: none"> bespreking van ideeën, plannen en keuze mogelijkheden voor het maken van een eigen presentatie (tentoonstelling, mode-show, toneelstuk, hoorspel, instrumentaal spel, uitvoering schoolorkest of school-koor, musical, dansvoorstelling, voordracht van eigen verhalen of gedichten) mening geven over eigen product en werkproces en over dat van groepsgenoten mening geven over het werk van kunstenaars eigen mening met argumenten onder-bouwen 	

Kunstzinnige oriëntatie

Kerdoel 56

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

- leerlijn A Algemene leerlijn
- leerlijn B Beeldende kunst als een aspect van cultureel erfgoed

Kunstzinnige oriëntatie

Leerlijn A: Algemene leerlijn

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8
<p>Cultureel erfgoed is gerelateerd aan verschillende vakgebieden. In groep 1/2 worden vooral onderwerpen uit de directe en nabije omgeving van de kinderen onder de aandacht gebracht.</p>		<p>Cultureel erfgoed is gerelateerd aan verschillende vakgebieden. In groep 3/4 komen onder meer onderwerpen uit oriëntatie op jezelf en de wereld, taal en kunst aan de orde.</p>		<p>Cultureel erfgoed is gerelateerd aan verschillende vakgebieden. In groep 5/6 komen onder meer onderwerpen uit oriëntatie op jezelf en de wereld (meer specifiek: aardrijkskunde, geschiedenis), taal en kunst aan de orde.</p>	
OBJECTEN UIT HET VERLEDEN (voorwerpen, monumenten, gebouwen)					
<ul style="list-style-type: none"> (gebruiks)voorwerpen uit de eigen geschiedenis van kinderen (bijv. kleding, speelgoed, foto's) gebouwen, monumenten en objecten uit het verleden in de wijk van de school (bijv. huizen, boerderijen, torens, bruggen, oude bomen) 		<p>als groep 1/2 +</p> <ul style="list-style-type: none"> (gebruiks)voorwerpen van vroeger; van ouders en grootouders, huisraad gebouwen, monumenten en objecten uit het verleden in de eigen woonplaats (bijv. kerken, molens, winkels, schepen, spinnewiel) ambachten (bijv. wolspinnen, handwerken en ijzersmeden) oude schilderijen en beelden 		<p>als groep 3/4 +</p> <ul style="list-style-type: none"> oude kunst en (gebruiks)voorwerpen uit het dagelijks leven met kenmerken, eigenschappen en gebruik (bijv. antieke meubels, gereedschappen, munten en postzegels) gebouwen, monumenten en objecten in de omgeving die naar het verleden verwijzen (bijv. straatnaambordjes, uithangborden, gevelstenen, namen van huizen, wapenschilden) het dagelijkse leven in oude schilderijen en beelden oude kaarten, afbeeldingen en foto's van vroeger verschillende historische bronnen (bijv. objecten, literatuur en afbeeldingen) verschillen en overeenkomsten tussen heden en verleden (wat nemen we mee, wat niet?) 	
		<p>als groep 5/6 +</p> <ul style="list-style-type: none"> oude (kunst- en gebruiks)voorwerpen in historische context (bijv. oude atlanten, historische kaarten, plattegronden, klokken, zonnewijzers, oude schilderijen en beelden) karakter van steden en dorpen: <ul style="list-style-type: none"> monumenten en andere oude gebouwen (bijv. pakhuizen, fabrieken, stadspoorten, kerken en boerderijen) gedenktekens, standbeelden, geveltekens, straatmeubilair, straatnamen havens, grachten, kanalen, oude schepen karakter van landschappen: <ul style="list-style-type: none"> stuwwallen, duinen, terpen, dijken, polders, gemalen, molens, wegen, rivieren, kanalen, bossen werelderfgoedlijst archieven en musea (verzamelen, bewaren, exposeren) gebondenheid van objecten aan een bepaalde tijd, plaats en situatie 			

Kunstzinnige oriëntatie

Leerlijn A: Algemene leerlijn

Domein 2		Domein 3		Domein 4	
Groep 1 en 2	Groep 3 en 4	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8	Groep 5 en 6	Groep 7 en 8
RITUELEN EN GEBRUIKEN					
<ul style="list-style-type: none"> oude rijmpjes, (aftel)versjes, (speel)liedjes en spelletjes (met oude voorwerpen als een hoepel, tol) feesten 		<p>als groep 1/2 +</p> <ul style="list-style-type: none"> gewoonten en gebruiken (bijv. bij feesten) eetcultuur (bijv. bij speciale gelegenheden, zoals geboorte, verjaardag) omgangsvormen (bijv. groeten, voorstellen) 		<p>als groep 3/4 +</p> <ul style="list-style-type: none"> gewoonten en gebruiken (bijv. bij feesten, familiegebeurtenissen) eetcultuur (bijv. dagelijkse maaltijden in verschillende culturen, traditionele gerechten) waarden en normen (van jezelf, de groep en omgeving, iedereen) omgangsvormen vroeger en nu 	
VERHALEN					
<ul style="list-style-type: none"> sprookjes verhalen van vroeger van de leraar, ouders en grootouders bij voorwerpen en monumenten 		<p>als groep 1/2 +</p> <ul style="list-style-type: none"> prenten- en verhalenboeken over vroeger verhalen van kinderen bij oude voorwerpen en monumenten verhalen bij voorwerpen en monumenten, gebruiken, gebeurtenissen van vroeger (bijv. van een winkelier, architect, schipper, machinist, boer) 		<p>als groep 3/4 +</p> <ul style="list-style-type: none"> jeugdliteratuur (historische verhalen, mythen en sagen, verhalen uit verschillende culturen) informatieve teksten over het verleden spreekwoorden en gezegden verhalen van kinderen bij voorwerpen en monumenten aan de hand van gerichte vragen verhalen bij voorwerpen, gebruiken, gebeurtenissen van vroeger (bijv. van: buurtbewoners, migranten, museummedewerkers) 	
		<p>als groep 5/6 +</p> <ul style="list-style-type: none"> herkomst van spreekwoorden en teksten van oude liedjes verhalen bij voorwerpen en monumenten aan de hand van zelfstandig bronnenonderzoek verhalen bij voorwerpen, gebruiken, gebeurtenissen van vroeger (bijv. van een archivaris, archeoloog, (landschaps)architect, oudheidkundige) filosofisch gedachtegoed uit verschillende beschavingen (Grieks, Romeins, Byzantijns) 			

Kunstzinnige oriëntatie

Leerlijn A: Algemene leerlijn

Domein 2		Domein 3		Domein 4			
Groep 1 en 2		Groep 3 en 4		Groep 5 en 6		Groep 7 en 8	
KUNSTZINNIGE DISCIPLINES							
<ul style="list-style-type: none"> • beeldcultuur van kinderen (bijv. kleding, speelgoed, kindertelevisie) • prentenboekillustratie • kunstwerken in de klas (bijv. tekeningen, schilderijen, beelden) (traditionele) kinderliedjes, dans en toneel • poppenspel • betekenis geven: associaties van kinderen bij beelden, muziek en geluiden, spel en beweging en gebruiksvorwerpen 		als groep 1/2 + <ul style="list-style-type: none"> • beeldcultuur van kinderen (bijv. tassen, strips, computerspelletjes) • fotografie, keramiek, schilderijen en beelden in de directe omgeving • poppentheater, danstheater • kunstenaars en ambachtlieden uit verschillende disciplines (bijv. zilversmeden, dichters, muzikanten, schilders, beeldhouwers, architecten) 		als groep 3/4 + <ul style="list-style-type: none"> • beeld- en muziekcultuur van kinderen (bijv. internet, merk- en sportkleding, mode, tophits) • grafiek, modevormgeving, decors en theaterkostuums • architectuur, omgevingsvormgeving (bijv. straatmeubilair, etalagevormgeving) • autonome en toegepaste kunst • relaties tussen vormgeving, functie en de beoogde doelgroep • stijlkenmerken (bijv. een zelfde onderwerp van figuratief tot abstract (portret, dier, bloem)) • kunstwerken voor een speciaal gebouw of omgeving • choreograaf, componist, ontwerper van mode, sieraden, decor of theaterkostuums, architect: <ul style="list-style-type: none"> ◦ verschillen in werkomgeving en werkwijze ◦ inspiratiebronnen en creatieve processen ◦ kunstenaar als beroep in heden en verleden ◦ tentoonstellen en (ver)kopen van kunst 		als groep 5/6 + <ul style="list-style-type: none"> • beeld- en muziekcultuur van kinderen (bijv. tijdschriften, reclame, computeranimaties, kunstfilmpjes, muziekstijlen) • computer- en videokunst, videoclips, film en theatervormgeving • architectuur/omgevingsvormgeving (bijv. interieur, exterieur van huizen en gebouwen) • duiding van een kunstwerk vanuit verschillende perspectieven: <ul style="list-style-type: none"> ◦ van het kind (de beschouwer) ◦ van de kunstenaar (de maker) • de betekenis van een kunstwerk of gebruiksvorwerp in relatie tot de tijd en de (sub)cultuur waarin het is ontstaan • toepassing van technologie in muziek, theater, beeldende kunst en gebruiksvorwerpen • computer- of videokunstenaar, ontwerper van meubels en interieurs, reclame, theater: <ul style="list-style-type: none"> ◦ verschillen in werkomgeving en werkwijze ◦ inspiratiebronnen en creatieve processen ◦ kunstenaar als beroep in verschillende culturen ◦ persoonlijke- en marktwaarde van kunstwerken 	

Kunstzinnige oriëntatie

Leerlijn B: Beeldende kunst als een aspect van cultureel erfgoed

Domein 2		Domein 3		Domein 4			
Groep 1 en 2		Groep 3 en 4		Groep 5 en 6		Groep 7 en 8	
BETEKENISVOLLE ONDERWERPEN EN THEMA'S							
In groep 1/2 is vooral aandacht voor beelden en beeldende kunst uit de directe omgeving van kinderen.		In groep 3/4 wordt aandacht besteed aan de verschillende werkomgevingen van kunstenaars en aan de verschillende manieren van werken. Ook de relatie tussen vorm en functie van het kunstwerk komt aan de orde.		In groep 5/6 wordt aandacht besteed aan het beroep van kunstenaar; verschil tussen vroeger en nu. In dit verband komt ook het verschil tussen autonoom en toegepast werk aan de orde. Leerlingen bespreken de relatie van een kunstwerk met de omgeving en er is aandacht voor stijlkenmerken.		In groep 7/8 wordt het verhaal van het kunstwerk bekeken vanuit de kijker, maar ook vanuit de kunstenaar zelf. Hierbij kan ook kunst in andere culturen belicht worden. Er is aandacht voor het toepassen van nieuwe media in de beeldende kunst en het combineren van verschillende kunstdisciplines in een totaalproduct: bijvoorbeeld muziek en beeldend.	
BEELDDE KUNST, ARCHITECTUUR EN VORMGEVING IN DE DIRECTE OMGEVING							
<ul style="list-style-type: none"> • schilderkunst, beeldhouwkunst • architectuur, omgevingsvormgeving, bijvoorbeeld huizen, torens, bruggen, plein, park • kunstenaars uit verschillende disciplines, bijvoorbeeld schilder, beeldhouwer, architect: en de verschillen in werkwijze van deze kunstenaars • beeldcultuur van kinderen, bijvoorbeeld televisie, kleding, speelgoed, prentenboekillustraties 		als 1/2 + <ul style="list-style-type: none"> • fotografie, keramiek, vormgeving bijvoorbeeld poppentheater • architectuur, omgevingsvormgeving, bijzondere gebouwen, vervoermiddelen • kunstenaars uit verschillende disciplines, bijvoorbeeld illustrator, fotograaf; keramist, vormgever: <ul style="list-style-type: none"> ◦ verschillen in werkomgeving (ateliers) ◦ werkwijze, inspiratiebronnen, creatieve processen ◦ kunstenaar als beroep beeld • cultuur van kinderen, bijvoorbeeld computerspelletjes, internet, strips 		als 3/4 + <ul style="list-style-type: none"> • mode grafiek, decors en theaterkostuums • architectuur, omgevingsvormgeving, bijvoorbeeld straatmeubilair, landschapsarchitectuur • kunstenaars uit verschillende disciplines, bijvoorbeeld graficus, ontwerper van mode, architect: <ul style="list-style-type: none"> ◦ verschillen in werkomgeving en werkwijze ◦ inspiratiebronnen en creatieve processen ◦ kunstenaar als beroep in heden en verleden ◦ tentoonstellen en (ver)kopen van kunst. • beeldcultuur van kinderen, computer/internet; gadgets 		als 5/6 + <ul style="list-style-type: none"> • computer en videokunst en theatervormgeving • architectuur, omgevingsvormgeving, bijvoorbeeld interieur en exterieur van huizen • kunstenaars uit verschillende disciplines, bijvoorbeeld computer- of videokunstenaar, ontwerper van meubels en interieurs <ul style="list-style-type: none"> ◦ verschillen in werkomgeving en werkwijze ◦ inspiratiebronnen en creatieve processen ◦ kunstenaar als beroep in andere culturen ◦ persoonlijke- en marktwaarde van kunstwerken • beeldcultuur van kinderen, bijvoorbeeld tijdschriften, reclame, (computer)animaties 	

Kunstzinnige oriëntatie

Leerlijn B: Beeldende kunst als een aspect van cultureel erfgoed

Domein 2		Domein 3		Domein 4			
Groep 1 en 2		Groep 3 en 4		Groep 5 en 6		Groep 7 en 8	
HIERBIJ IS AANDACHT VOOR DE BETEKENIS							
<ul style="list-style-type: none"> • associaties van kinderen bij beeldende kunstwerken en gebruiksvoorwerpen • speels verkennen van beeldaspecten, materialen en technieken 		<ul style="list-style-type: none"> • verhalen van kinderen bij beeldende kunstwerken/gebruiksvoorwerpen • relaties tussen betekenis en vormgeving van een kunstwerk • relaties tussen vormgeving en functie van gebruiksvoorwerpen • relaties tussen kunstwerken van dezelfde kunstenaar of kunstwerken met hetzelfde thema 		<ul style="list-style-type: none"> • het verhaal van het kunstwerk vanuit het perspectief van het kind (de beschouwer) • autonome en toegepaste kunst • relaties tussen de vormgeving, functie en de beoogde doelgroep • stijlkenmerken: een zelfde onderwerp van figuratief tot abstract (portret, dier, bloem) • kunstwerken voor een speciaal gebouw of omgeving 		<ul style="list-style-type: none"> • het verhaal van het kunstwerk vanuit het perspectief van het kind (de beschouwer) en vanuit het perspectief van de kunstenaar (de maker) • de betekenis van een kunstwerk of gebruiksvoorwerp in relatie tot de tijd en de (sub)cultuur waarin het is ontstaan • toepassing van technologie in beeldende kunst en gebruiksvoorwerpen 	

Laan door de Veste 1000
5708 ZZ Helmond
0492 662894
info@mondomijn.nl
www.mondomijn.nl